

‘Honingbijen komende jaren niet langer massaal welkom in Biesbosch’

(AD, Anja Broeken 16-09-22)

Duizenden honingbijen zwermen boven hun kasten aan een akkerrand in de Noordwaard bij Werkendam. Nog steeds staan er een kleine 2200 bijenkasten in en rond de Biesbosch. De komende jaren wordt het een stuk minder eenvoudig voor commerciële imkers om in het gebied kasten te plaatsen, als het aan de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant ligt.

Samen met Staatsbosbeheer en andere betrokkenen willen ze de aantallen drastisch terugbrengen.

Volgens onderzoek door EIS Kenniscentrum Insecten leggen wilde bijen- en hommelse soort het af in de strijd om voedsel. Om hen te beschermen moeten de honingbijen de Biesbosch uit.

Hetzelfde geldt voor de uitheemse reuzenbalsemien, de plant waar de commerciële bijen hun honing halen. Geheel weghalen zal niet lukken. Maar als het aan de provincies ligt, moet de plant verwijderd worden waar dat kan.

© Cor de Kock

Noteren gebruik van bestrijdingsmiddelen varroa is verplicht

Noteer goed welke middelen u gebruikt bij de varroabestrijding, want volgens artikel 108, van de EU-richtlijn 2019/6 moet de toediening van diergeneesmiddelen bij voedselproducerende dieren geregistreerd worden en herleidbaar zijn tot 5 jaar terug. Middelen ter bestrijding van de varroamijt, ook organische zuren, worden gezien als diergeneesmiddel. Dit betekent dat we als imkers het volgende moeten opnemen in onze administratie (bijvoorbeeld op de kastkaart):

1. de datum waarop het geneesmiddel is gebruikt;
2. de benaming van het geneesmiddel;
3. de hoeveelheid van het toegediende geneesmiddel;
4. de (handels)naam en de woonplaats van de leverancier;
5. de aankoopbewijzen van de geneesmiddelen;
6. de identificatie van het behandelde bijenvolk;
7. de wachttijd, ook als die nul is;
8. de duur van de behandeling.

Bericht van de Nederlandse Commissie voor Bijenproducten (NCvB)

Productnamen als Bijen-vrije honing, vegan honing, plantaardige honing, bij-vriendelijke honing, libido verhogende honing, honing voor de vruchtbaarheid, honing ter bevordering van de biodiversiteit, honing voor luchtwegen en een lang leven Honing hebben ten onrechte honing in de naam staan.

Honing is wettelijke een beschermde naam zoals vermeld is in het Warenwetbesluit Honing waar geen gezondheidsclaims aan mogen worden toegekend. De informatie voor consumenten op het etiket van het product Honing in een pot of knijpfles is regelmatig in strijd met de wettelijke

bepalingen. Consumenten worden hiermee onjuist geïnformeerd en het echte kwaliteitsproduct Honing van Nederlandse imkers en bijenhouders wordt daarmee tekortgedaan.

De Nederlandse Commissie voor Bijenproducten heeft namens alle bijenhouders en imkers de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) verzocht actie te ondernemen en indien nodig te handhaven. Heden zijn er ruim 100 klachten in behandeling bij de NVWA met betrekking tot de etiketvoorschriften, de informatie, en het product zelf. De top 3 van merken waarover de NCvB klachten heeft gedeponereerd:

1. Melvita
2. Honingland
3. Breitsamer

Tevens heeft de NCvB de landelijke supermarkt Albert Heijn en Jumbo aangeschreven, waarvan wij in afwachting zijn van een reactie.

Context-afhankelijke richtlijnen: haalbare oplossingen om concurrentie tussen de wilde bij en de honingbij te voorkomen

We merken steeds vaker dat honingbijen in Nederland niet gewenst zijn in beschermde (natuur)gebieden. Dit komt meestal doordat honingbijen en wilde bijen daar concurreren om voedsel. We denken dat dit een negatief effect heeft op de wilde bij. En dat we voedselconcurrentie tussen beide soorten moeten voorkomen. Maar het is juist het landschap waarin de wilde bij en de honingbij samenkomen dat voor een groot deel bepaalt hoe ze op elkaar reageren.

[Lees verder en download het rapport van Wageningen Environmental Research](#) over de haalbaarheid van context-afhankelijke richtlijnen om concurrentie tussen honingbijen en wilde bijen te voorkomen. In het rapport zijn in hoofdstuk 5 kansrijke oplossingsrichtingen voor de korte en voor de lange termijn opgenomen.

Vlaams Bijeninstituut - Expertisecentrum – Aziatische Hoornaar

De Aziatische hoornaar (AH) (*Vespa velutina*) is een exotische wesp die zijn intrede in Vlaanderen deed in 2017. Deze wespesoort is via Frankrijk, waar ze via geïmporteerde goederen binnen kwam, naar het noorden en het zuiden opgerukt. De soort komt intussen als exoot voor in Spanje, Portugal, Italië, Duitsland, Groot-Brittannië, Nederland en België. Intussen zijn we zo ver dat in 2020 een honderdtal nesten zijn vernietigd.

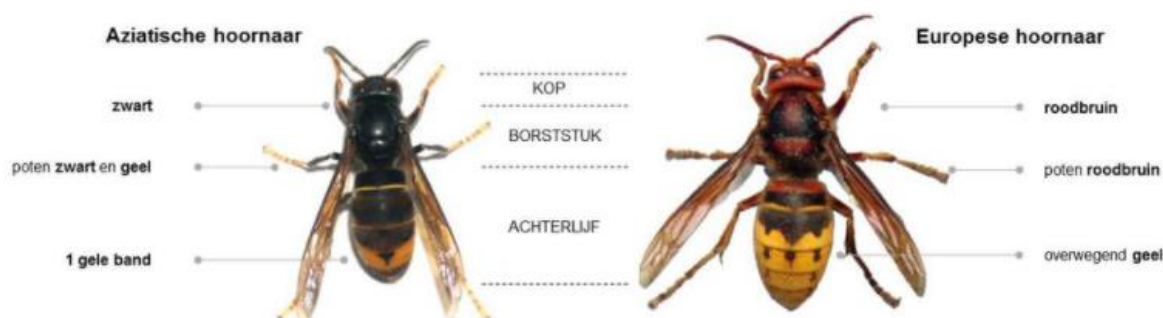
Net zoals de vele wespesoorten die we kennen is de AH een sociaal insect. Ze zijn het meest verwant aan de kortkopwespen (gewone wesp (*Vespula vulgaris*) en Duitse wesp (*Vespula germanica*) en langkopwespen (Middelste wesp (*Dolichovespula media*)) deze vormen de onderfamilie van de papier wespen. Deze wespen “vermalen” plantaardig materiaal waar ze hun nest mee op bouwen. Het nest komt over als opgebouwd uit papier of karton, vandaar de naam.

Herkennen

Hoornaars zijn bijna dubbel zo groot als een wesp of honingbij. Als eenvoudig trucje kan je de grootte van een 1 euro muntstuk in gedachten nemen. Hoornaars zijn altijd groter dan het muntstuk.

In België komen twee hoornaarsoorten voor: **de Aziatische hoornaar** en de **Europese hoornaar**. De Aziatische hoornaar is net iets kleiner dan de Europese hoornaar. De koningin van de Aziatische hoornaar meet 3,5 centimeter van kop tot angel. Ze is iets kleiner dan de Europese hoornaar koningin, die een lengte van 4 cm haalt. De werksters en darren, of mannetjes, zijn kleiner dan de koningin. Aziatische hoornaar werksters en darren worden gemiddeld 2.5 – 3 cm groot, Europese hoornaars weerom iets groter met 3 tot 3.5 cm. Je zal natuurlijk de kans niet krijgen om een levende hoornaar nauwkeurig te meten. Gebruik eerder het kleurpatroon om Aziatische van Europese hoornaars te onderscheiden.

Met 3 eenvoudige kleurkenmerken kan je de Aziatische hoornaar onderscheiden van de Europese hoornaar. In tegenstelling tot de structuur van lichaamsdelen kan de kleur soms variabel zijn. Bijvoorbeeld worden Aziatische hoornaars bleker naarmate ze langer vliegen. Of zijn de pootjes van Europese hoornaars soms geel in plaats van roodbruin gekleurd. Houd daarom altijd rekening met mogelijke afwijkingen! Via de volgende website is meer informatie te vinden, ook over plaatsing van koninginnenvallen in voorjaar en najaar: <https://vlaamsbijeninstituut.be/expertisecentra/aziatische-hoornaar/>.

Symposium Bijengezondheid

Zaterdag 15 oktober is het de nationale bijengezondheidsdag. Deze dag kun je doorbrengen op het jaarlijkse Symposium Bijengezondheid, dat Bijen@WUR samen met de Nederlandse Bijenhoudersvereniging en Imkers Nederland organiseert. Ontmoet collega-imkers en laat u bijpraten over de laatste inzichten op het gebied van bijengezondheid.

Er zijn 200 plaatsen beschikbaar; "vol is vol".

Als je wilt deelnemen is aanmelden verplicht: [AANMELDEN](#)

Praatmiddag van Imkers Nederland op 22 oktober 2022

De uitnodiging en het programma voor de praatmiddag is recent aan alle leden gemaïld. De praatmiddag is bedoeld om met elkaar in gesprek te gaan over een aantal actuele onderwerpen rond de bijenteelt zoals: varroabestrijding, registratie van bijenvolken, reizen met bijen, biodiversiteit en wat mag honing kosten?

Aan het bijwonen van de praatmiddag zijn geen kosten verbonden, maar in verband met de organisatie van de middag is het wel vereist dat u zich uiterlijk op 15 oktober aanmeldt als u de praatmiddag wilt bijwonen; aanmelden kan via ad.vanderwiel@imkersnederland.nl.

Wat heeft de Nationale Bijenstrategie al gebracht en wat is nog nodig?

In 2030 zijn bestuivers en bestuiving duurzaam behouden en bevorderd, dat is het einddoel van de Nationale Bijenstrategie. Liggen we op koers om dit te halen? Hoe hebben de initiatieven van de partners bijgedragen aan het einddoel? En wat zijn de behaalde resultaten tot nu toe? Dit onderzochten 14 partners van de strategie in een workshop op 6 juli, onder begeleiding van Stichting Akvo. De workshop leverde mooie inzichten op. Die weer leidden tot nieuwe actiepunten. Onder de deelnemers waren veel ambassadeurs van de Nationale Bijenstrategie (NBS). Zij vertegenwoordigden de verschillende thema's van de [Theory of Change](#) (ToC) van de NBS. Over de ToC lees je verderop in de tekst meer.

75 duidelijke resultaten

Akvo maakte een kort verslag over de workshop. In de workshop is er flink geoogst! Samen verzamelden de partners maar liefst 75 resultaten! Om deze te ordenen, keken ze naar het belang van deze resultaten voor de NBS. En of de NBS heeft bijgedragen aan het resultaat.

Een aantal mooie voorbeelden

Een voorbeeld van een mooi resultaat zijn de duizenden basisscholen die lessen verzorgen over bijen. Kinderen vertellen hier weer over aan hun ouders. Zo worden steeds meer mensen zich bewust van het belang van bijen. En zijn ze eerder bereid tot actie. Imkers en andere vrijwilligers verzorgen de gastlessen. En onder andere [Nederland Zoemt](#) maakte daarvoor de educatiematerialen.

Een ander mooi voorbeeld komt van de bijenlandschappen. Deze regionale netwerken hebben groei en ontwikkeling doorgemaakt. [Kennissimpuls](#) begeleidt deze netwerken voor langere tijd. Ze maakte voor beginnende en bestaande bijenlandschappen de 'Routekaart Bijenlandschappen'. Op deze routekaart staat een overzicht met succesfactoren voor een bijenlandschap. Daarnaast weten netwerken elkaar beter te vinden.

Ook staat het vraagstuk voedselconcurrentie steeds hoger op de politieke agenda. En besteden de media hier meer aandacht aan. Met voedselconcurrentie wordt bedoeld dat er niet altijd en overall genoeg stuifmeel en nectar is voor bestuivende insecten. Dit kan zorgen voor concurrentie tussen de honingbij en de wilde bij. Meer voedselaanbod helpt. Daarnaast kunnen kennis(overdracht), afspraken en beheerlijnen helpen om voedselconcurrentie te voorkomen, red.

Een volledig verslag van de workshop vind je [HIER](#).

Mocht je willen reageren op een van de berichten uit deze nieuwsbrief, dan kan dat via info@imkersnederland.nl.